

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na-
surobne brez dopolnilne naročnine se uprava ne oira.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilni račun št. 652.841.

Vojna na skrajnem Vzroku.

(Brzobjavne vesti.)

Na Sahalinu.

TOKIO 4. (Reuterjev biro.) Veči del
čet ruske posadke na Sahalinu se je dne 31.
julija udal Japoncem.

TOKIO 4. (Reuterjev biro.) Rusi, ki so
se dne 31. julija na otoku Sahalinu udali,
so bili guverner, 70 častikov in 3200 mož.

Sibirski železnica.

MARINSK 4. (Petrogr. brz. agentura.)
Glasom uradnega poročila bo na sibirski že-
lezniči počenši od 14. t. m. prevažanje pri-
vatnih odpošiljatev ustavljeno.

Japonci gradijo železnico v Man-
čuriji.

NEW-YORK 4. »New-Yorker Times«
poročajo: Zdi se, da ima Japonska trden
namer, da ne zapusti Mandžurije. To se da
sklepiti iz naglice, s katero hoče Japonska
zgraditi železniško progo iz Seula preko
Mandžurije ter jo zvezati s kitajsko vzhodno
železnico. Na ta način bi bil Fuzan preko
Seula zvezan s cimenjeno kitajsko vzhodno
železnico. Japonska je nadalje naročila v
Ameriki 350 jeklenih mostov, 150 lokomotiv
in 2000 jeklenih vozov.

Japonska civilna uprava na
Sahalinu.

TOKIO 4. (Reuterjev biro.) Štab ci-
vilne uprave odpotuje dne 6. t. m. na Sa-
halin. Kakor glavni stan je izbran Alekan-
drovsk.

Rusko posojilo v Ameriki.

NEW YORK 4. Kakor je zvedel »New-
Yorker Herald« je ruski mirovni poobla-
ščenec Vitte imel s zastopniki ene ali dveh
najuglednejših bank pogovore v svrhu, da
čuje njih razpore o novem posojilu.

Dogodki v Rusiji.

PETROGRAD 4. Kakor poročajo listu
»Novoje Vremja« iz Novorosijskega, je pru-
met na vsaj vladikavkaški črti zopet vzpo-
stavljen. Glavni agitatorji so bili aretovan.

MIROVNA POGAJANJA.

Potovanje ruskega odposlanca.

VIKTORIA (otok Vancouver) 4. Ruski
odposlanec v Pekingu, Pokotilov, ki se ude-
ležil predstojenjskih mirovnih pogajanj, je dospel
semkaj.

Delegat Sato o vojni odškodnini.

NEW-YORK 4. Kakor poroča »Mor-
ning Post«, je japonski mirovni komisar Sato
glede izjav Vitteja rekel, da se iz istih ne
more posneti, kakor da ne bi ruski poobla-
ščence imel popolnega pooblastila za sklepa-
nje miru. Jasnje je, da bodo odloki Vitteja
vezali tudi ruskega carja. Sato čeni, da zna

šajo japonski vojni stroški vsak dan dva
milijona jenov, ali skupno 500 milijonov
dolarjev. Sato ni hotel povedati, koliko od-
škodnino da bo zahtevala Japonska, pri-
pomnil je pa: Ako zahteva kakšna država
odškodnino, zahteva mnogo večjo svoto, kakor
jo je v resnici sama potrošila.

Kitajska in mirovna pogajanja.

BEROLIN 4. Iz Petrograda poročajo
»Lokal Anzeiger«: Nepričakovano je do-
spel semkaj kitajski odposlanec v Parizu
Suan-Tap-Ti. Skupaj s svojim tajnikom
Lue in tukajšnjim kitajskim odposlancem se
je podal na Finsko. Ta nenaden prihod
stavljajo v zvezo s bivanjem Vittejevem v
Parizu.

Brzobjavne vesti.

Slovenske vaporednice v Šleziji.

DUNAJ 4. Neki komuniké pravi:
Glede vprašanja opavskih vaporednic je že
določeno. Čiške vaporednice v Opavi se
opustijo. Zato se ustanovi popolno učiteljsko
s šolskim učnim jezikom v Poljski Ostravi.
Da se dijakom opavskih vaporednic omogoči
nadaljevanje študij, se takoj ob pričetku
šolskega leta 1905/1906 otvorita v Poljski
Ostravi prvi in drugi razred, ter se v slede-
čih dveh letih otvorita zaporedno še tretji
in četrti razred. Zavod bo v prvem letu
provizorično nameščen v prostorih čiške de-
ške meščanske šole. Pozneje se zgradi novo
poslopje za učiteljsko.

Španski infant Ferdinand.

MADRID 4. Stanje infanta Ferdinanda
je še vedno opasno.

MADRID 4. Infant Ferdinand je danes
ob 7. uri 55 minut s jutraj umrl.

Mestna blagajna ustavila plačila.

MALAGA 4. Tukajšnja mestna bla-
gajna je ustavila svoja plačila. Upniki so se
združili v sindikat.

Rumena mrzlica.

NEW ORLEANS 4. Tukaj je zopet pet
oseb umrlo za rumeno mrzlico, 54 jih je pa
obolelo.

Beda na Španskem.

MADRID 4. 4600 bedo trpečih kmetov
pokrajine Kordova je priredilo igre ter je
zahtevalo podpore od oblastnj. Tamkaj vlada
veliko vznemirjenje.

Grški kralj Jurij.

AIX LES BAINS 4. Grški kralj Jurij
je sinoči dospel semkaj. Pozdravili so ga za-
stopniki oblastnj. Mesto je bilo sijajno raz-
svetljeno.

Španska kraljica mati.

MADRID 4. Kakor se govori, se kra-
ljica-mati poda s infantinjo Marijo Terezijo
na Dunaj, ko poseti kralj Nemčijo.

Kjer-koli so bila vrata zaprta, so jih
razbili s kopjem ter začeli razmetavati po
po hiši vse, kar je bilo v njej, a to so de-
lali tudi tam, kjer so vedeli, da ne more
biti čista, ker gospodar h še ni imel njive.
Krik in vik se je razlegal po mestu zbog
tolikega nasilja, obup se je prijel vsakega
arca, kjer so Gričani stali goloroki pred
gonjo dvorskega župana, a ta obup je pora-
jal tu pa tam krvave spore. Kovač Mato
v mesniški ulici, strelar Janko pri Kamenenih
vratih in nekateri drugi meščani, ki so bili
ostali v mestu, so zbrali svoje ljudi, in ko
so Prišlinovci potrkali na vrata, joj in po-
magaj! — so odnesli od velikih griških
pesti mesto šestnajstega snopa po šestnajst
hudih batin dobre vage, a ko je pri kovaču
eden škofjvskih orožnikov s sulico ranil naj-
starejšega dečka v dešno ramo, skočili so
tovariši ranjenca ter pobili orožnika z betom.
Ali gorje kovaču in njegovim ljudem!
Ko je Prišlin čul, da so mu pobili človeka,
je planil živim plamenom ter poslal dvajset
svojih orožnikov na neurečnega kovača, ki so
mu v hipu oplenili hišo ter pobili tri ljudi.

Ministri na potovanju.

DUNAJ 4. Minister vnanih stvari grof
Bylandt-Rheidt se je sinoči podal v Ivanovo
kopeli pri Trutnovu, kjer ostane štiri tedne.
Minister za trgovino baron Call je sinoči
odpotoval v Inmost.

DUNAJ 4. Neka korespondenca javlja:
Ogrski minister za trgovino, ki je dospel
včeraj iz Budimpešte, se je sinoči odpeljal v
Karlove vari.

Angleška spodnja zbornica.

LONDON 4. Lord Pearcey je na neko
tozadevno vprašanje izjavil, da je bila an-
gleška vlada obveščena, da najnoveji pred-
logi velesil glede Makedonije obsegajo re-
formne načrte, katerih ni možno spreminiti
ni odložiti.

Angleška eskadra v baltičkem morju.

PARIZ 4. Iz Londona poročajo, da bi
nekateri člani angleškega kabineta prav radi
videli, ako bi se obisk angleške eskadre v
baltičkem morju odložil na poznejši čas, ven-
dar je malo verjetno, da bodo drugi člani
teji misli pritrdili.

Srbija.

BELIGRAD 4. Semkaj so dospeli arb-
ski odposlanci z Dunaja, iz Pariza, Rima in
Carigrada ter srbski diplomatski agent v
Sofiji.

Pismo iz Rusije.

IV.

Dan 19. februarja je bil posebno zani-
mitiv za opazovalce. Občinstvo je bilo po-
dobno človeku, ki ga vročica kuha. Vse je
hitelo v biblioteko in h kioskom časnikov.
Nikdo ni vedel, pri čem smo, kaj bo? Na
vprašanje: Sili štiti? je bilo odločeno: Ha,
da! — Ne to, ne ono! — Kam se valimo?
Črt poberi! — Ura! — Nova doba! Svo-
boda, konstitucija! — Kaj, prostotucija zdra-
vega smela! — Pofrancoziti in pojaponiti
nas hočejo! Navaliti nam hočejo na pleča
Kombov (Komb — bivši francoski minister-
ski predsednik), Žore-ov (Žore — odličnjak
v francoski socijalni demokraciji), Itov in
bogov M-kad! — Kje so naši Minini? Kje
P-zarskij? Spregovori-li Sergijeva Lavra?

Tako je vrvelo in šumelo vsevprek.
Hitel sem v biblioteko tudi jaz. Šeprav sta
se nogi obotavljali in me nista hoteli prav
nositi. V čitalni sobani je bilo polno razli-
nega naroda — vsi so prebračali »rjuhe«,
kakor je že kateri list komu padel v roke.
Ali kaj določnega urejenega nismo našli v
njih. Časnikarji so že noč skubali tak ričet,
kakoršnjim si je prejšnjega dne občinstvo
mazalo jezike. Liberalna uredništva so n. pr.
prva dva dokumenta vedel zmolčala. V
tretjem pa je vsakdo čital, kar je hotel, da
bi bilo v njem. Eni so našli v njem »gotovo
konstitucijo«, drugi »urediteljnoje sobranije«.

Dvorski župan je sedel mej tem na ka-
ment ti klopi pred mestno hšo. Gledal je
pred se v tla ter se tu pa tam škodoželjno
asmihal, opazovaje iz-pod česa grozo in
strah Gričanov, ki so bledi plazili sem in
tja. Okolo Prišlina so se bili zbrali njegovi
ljudje, kar jih je bil pridržal za varnost
svoje glave. Temni svatje so bili stopili s
konj ter so, opiraje se ob sedlo, čuvali svo-
jega gospodarja.

Sredi te splošne zmešnjave, sredi krika
in joka, je sedel mestni sodnik Franjo Mar-
ković z dvema tremi prisežniki v mestni hiši,
da se dogovore, kaj bi se moglo storiti za
prvi hip te nadloge. Na skrivnem so bili
poslali okolo ljudij v mesto, a tudi kmetje
so dobili naročilo, da pod orožjem pridejo na
Grič. Po tem je odšel sodnik doli pred
Prišlina ter mu rekel resno:

— Čuj, dvorski župan; Imam ti reči
besedo v imenu občine griške.

V prvi hip Prišlin niti glave ni priv-
zdignil, kakor da ni nikogar tu.

— Ali si čul, Prišlin? je zaklical Mar-
ković močneje.

iz katerega se pa izleže »republika«, osta-
vivši na prestolu »nadaledstveno« senco po
imenu poglavar ali car, ki bo samo podpisal
sklepe parlamenta. Suvorin v »Novem
Vremeni« je iznašel spomlad, polno tulipa-
nov in rož, in videl je prijatelje in znanee,
in celo tudi neznanca, kako so se na ulicah
objemali ter prelivali cele potoke gorečih
solz radosti. Vse to se je Suvorinu sanjalo
dne 19. februarja pod jutro tako živo, ka-
kor da bi se bilo v resnici zgodilo. Izmed
velikih časopisov so le »Mosk. Vjedomosti«
v prvi mah pogodile v onih treh dokumen-
tih potrebo nedotakljivosti »samodržtva«. Vi-
deče to časnikarsko bahanalijo in dvomljivi-
vošt v občinstvu so prijele tekom prvih dni
vrsto svarilnih opominov, iz katerih je vsbu-
dil posebno pozornost melanholičen članek
pod naslovom: »Prvi šag« — prvi korak k
razrušenju države.

Prvi korak je bil prav za prav storjen
imenovanjem Poljaka Svetopolka Mirskega
ministrom. On je s svojo zaupljivostjo in ne-
delavnostjo vlade poklical vse besove iz
pekla na »rešetasta« vrata pod zemljo, od
kjer so s Cerberom na čelu lajali na mirne
državljanke ter jih obrizgali s strupeno jezo
hujkanja in kosmate laži. Dne 28. febru-
varja se je zarželo tem besom, da so se jim
vrata že odprla na stžaj in planili so na
široko polje vsakih svobod: svobode vesti (v
resnici »svobode« brez vesti), svobode vere,
svobode govora, svobode tiske, svobode sha-
janja, svobode zvez in zadrug, svobode —
neučena in vseh družih štrajkov, svobode v
laži, kleveti, pobivanju in ubijanju — kol-
kor se komu hoče. V resnici že ni več
zakonov, ki bi mogli ščititi mirne držav-
ljane.

Obračam vašo posebno pozornost na
kraje, kjer so se vršila klanja in štrajki:
Finske, Poljske, Črnomorsko obrežje, Zakav-
kazije.

Cim bliže k srcu Rusije,
tem mirneje je. Notranje gubernije z
velikoruskim naseljenjem so popolnoma mirne.
Ruski narod je prežvel že mnoga veliko
bolj težka leta, kakor n. pr.: 1612 (Poljaki
v Moskvi), 1812 (Francoski v Moskvi).

Predolgo je dremal in spal ta narod.
Sedaj pa so se mu začele odpirati oči. V
Mandžurijo se pošiljajo le rezervisti, doma je
cvet vojske pod orožjem: poldrugi milijon.
Zopet se oglašata krik in jeza na »domašnje«
Japonce. Zmaga bo narodova!!

Rusko-japonska vojna.

Trst, dne 4. avgusta 1905.

Admiral Roždestvenski o puntu na
eskadri Nebogatova.

Ruski listi prinašajo izvadke iz poročila
admirala Roždestvenskega, ki ga je zapisal
dne 10. junija, potem, ko se je posvetoval s

Sedaj je nasilnik pogledal, izbelivši
zobe v mestnega sodnika, se nasmešnil v
brke in vprašal:

— Kaj dobrega, starešina?

— Ti si navalil semkaj s kruto silo
proti pravu in pravici. O tem bo drugod
govora, ker je pogaženo pravo kraljevine in
svoboda tega svobodnega mesta.

— To misliš ti, je rekel dvorski
župan.

— A tudi ti veš to prav dobro, da
škof ni imel nikdar pravice na šestnajstino.
Zato ti govorim tudi na tvoje dobro in ko-
rist. Odpravi svoje ljudi z Griča, ne tiraj
sile do kraja, moglo bi biti zlo tudi zato.
Odidi. Mi pojdemo k škofu, naj nam p-ve,
kje je koren temu njegovemu pravu in iz
katerega starega pisma je posnel to pravo.
Odnehaj, Prišlin. Pravica se ne vrši z batino
in ne pečati s krvjo. Še enkrat ti pravim,
odnehaj, dokler ne razpravimo te stvari s
škofom mirno in razsodno.

(Pride še.)

PODLISTEK.

265

Prokletstvo.

Epodovski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval
in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—Š.

— Zadosti! je zakričal Prišlin, obrnivši
se k svoji četi, ne izgubljamno časa s prega-
njenjem s temi griškimi babami. Razdelite
se po mestu, pobirajte vsaki šestnajsti snop
za gospoda škofa Ivana, ki naj ga Bog po-
živi in blagoslovi še mnoga leta.

V hipu se je četa razdelila v gručice,
ki so se hitro razile po mestu, da izvrše
zapoved svojega gospodarja. Ti besneži so
začeli udirati v hiše mirnih meščanov ter so
kričaje in vričaje zahtevali za škofa šest-
najsti snop, a za-se »pošten« obed s vinom,
ker da so pozabili primesti seboj »moke«,
pak gospoda Gričani da so itak bogati ljudje,
ki jim ne bo žal za ta mali trošek.

drugimi poveljniki, ki so prišli v vojno vjetništvo, mej temi tudi z Nebogatovom. Na prvem mestu naglašajo Roždestvenski, da so bile ladje v slabem stanju, česar pa ni zakrivilo samo prenapleno oboroževanje. Admiral povdarja nepoštenost ladijedelcev in podkupljivost onih členov pregledne komisije, ki so vsprejeli slabe ladje za dobre in prikladne. Interesantni so podatki o diviziji Nebogatova. Že pri Madagaskarju se je moštvo njegovih ladij puntalo ter je zato bilo ustreljenih 14 mornarjev. Potrebno je bilo celo, da so topove oklopajajoč Roždestvenskega obrnili proti upornikom ladij »Admiral Senjavina« in »General admiral Apraksina«. Že tedaj je moštvo sklenilo (kar se je pa, žal, prepozno doznalo), da se povodom bitke spunta ter se uda sovražniku (kakor se je to dogodilo z moštvo »Potemkina«.)

Pri Formozu so se mornarji v drugič spuntali in le energiji Roždestvenskega se je zahvaliti, da se niso uporniki polastili ladij admiral Nebogatova. Takoj ob pričetku bitke pri Tsushima je Roždestvenski opazil, da se divizija Nebogatova, izlasti pa oklopjači »Senjavina« in »Apraksina«, ne udeležujejo boja ter da ne slušajo njega, Roždestvenskega. Admiral Roždestvenski je sporečil puntarjem potem neke torpedovke, da sam pogrezne ladje, ako ne bodo slušali. Še le potem so prišli streljati. Žal, da je bil Roždestvenski kmalo po pričetku bitke ranjen ter je valed tega postal nesposoben, da bi bil nadalje vodil bitko. Navstajal je na eskadri velik nered. Nebogatov ni bil popularen. Ukazal je svoji diviziji, naj se zbere. Uporniki »Senjavina« in »Apraksina« so odrekli pokorščino. Zastonj je Nebogatov poveljeval in prosil.

Od vseh strani so se bližali Japonci, tvoreči obroč. Le »Admiral Nakimov« je skušal prodreti ta japonski obroč. Na drugih ladijah je moštvo pretilo svojim častnikom s smitjo, ako ne kapitulirajo. Po kapitulaciji so našli, da je bila municija »Senjavina« in »Apraksina« skoraj netakajena. »Nikolaj I.« in »Orel« sta se pa hrabro borila in sta tudi izgubila polovico svoje posadke. Na vožaji v Saseho so skušali nekateri mehaniki in mladi častniki pogrezniti »Orel«, toda zssušili so jih Japonci. Navstajal je tepaš, v katerem bi bili Rusi zmagali, ako bi bilo moštvo podpiralo svoje rojake. Isto se pa ni zgnilo in tako so bili omenjeni mehaniki in častniki postreljeni pred očmi stražljivcev.

Ako primerjamo poročilo svečenika s oklopjače »Nikolaj I.«, ki smo je že priobčili, izhaja iz istega, v kolikor se tiče ravno omenjene ladje, da se ujema s poročilom Roždestvenskega; glede drugih ladij Nebogatova pa ni bil oni svečenik obveščen. Sicer pa je poročilo svečenika »Nikolaja I.« vzeto iz nekega ruski vladi nasprotnega lista.

Dežerje in poplave v severni Koreji.

Londonški »Daily Telegraph« poroča iz Šangaja: V severni Koreji so silni nalivi, ki povzročajo velike poplave. Voda je odnesla vse ruske mostove na reki Tumen.

Japonci skrivajo mirovne pogoje.

Reuterjev biro poroča iz New Yorka, da je japonski legačiji svetovalec Sato izjavil, da so japonski mirovni pogoji znani samo japonskemu cesarju, mirovnim komisarjem in ministrom. Še celo predsednik Roosevelt da ne zna za pogoje.

Dogodki na Ruskem.

Posvetovanja v Peterhofu.

Iz Petrograda javljajo, da so se na posvetovanjih, ki so se vršila v Peterhofu pod predsedstvom carjevim, na splošni debati car in veliki knezi Mihael Aleksandrovič, Vladimir in Aleksej Aleksandrovič irrekli za uvedbo reform.

Buligin, Trepov, Solaki, Ignatijev, Friš, Verhovski in baron Budberg so naglašali, da zahtevajo časi, da se uvedejo obširne reforme in močna centralna vlada.

Ko je pričela debata o sklicanju zemskega sabora, so se Buligin, Trepov, Budberg, baron Nolde, Gulubev, Friš, Richter, Ignatijev, Tagancev, Naškin, Goleništšev, Kuturov, Hilkov, Tanejev, Čibačev, Verhovski in baron Uxškil irrekli za sklicanje zemskega sabora; proti so glasovali Pobedonosev, Friderika, Lamsdorff, Manuhin, Lobko, Schwanenbach in Šurinski Šimatov. — Ignatijev je podal važnih podatkov o stanju v notranjosti države.

Witte v New-Yorku.

Iz New Yorka poročajo od 4. t. m.: Ruski peoblaščenec Witte se je danes v avtomobilu ruskega poslanstva vozil po mestu,

podal se je tudi v mestni okraj, kjer prebivajo ruski naseljenci. Witte je bil dobro volje. Ljudstvo ga je živahno pozdravljalo. Posetil je tudi borzo, kjer je bil istotako viharo pozdravljen. Danes obišče Witte predsednika Roosevelta v Oysterbasi, jutri ga na jahti »Mayflower« predstavijo baronu Komuri. Misijo Witteja smatrajo danes z večim optimizmom. Eden njegovih tovarišev je izjavil, da se pogajanja pčnarežijo, ako ne dopuste Japonci raspravljati o mirovni pogojih, ako pride do sporazuma, dopuste tresna pogajanja. Sploh si toliko Rusi kolikor Japonci skušajo pridobiti naklonjenost ameriškega novinstva.

Grof Ignatijev za reforme.

Iz Petrograda poročajo »biro Laffan«: V ministerskem svetu, ki se je bavil z vprašanjem narodnega zastopstva, je grof A. P. Ignatijev, ki je veljal doslej kakor najodločnejši reakcionar, živo govoril v prilog obširnejih reform, ki naj se uvedejo čim prej. Podpiral je te svoje nazore navedši dejstva iz lastnega izkustva o položaju v notranjem državi. Izjavil je, da sta dinastija in rodbina Romanov v nevarnosti, ako bo načrt Buliginov vprejet v svoji dosednji obliki. Rusijo sadene potem cela vrsta katastrof; sedanje so v primeri z bodočimi le otročje igranje. Ko je grof Ignatijev dovršil, je car zaključil debato.

Deželnozborsko vprašanje v Istri.

Te dni se je vlačila po raznih listih vest, da so imeli slovenski poslanci deželnega zbora istrskega v Puli posvetovanje o položaju, ki je navstajal valed astenzije italijanske večine od posvetovanj oševkov in od plenarnih sej.

Mi se niti osrli nismo na te vesti, ker smo bili uverjeni, da so neosnovane. Da smo prav pogodili, priča izjava v pulekem »Omnibus«, da uredništvo tega lista ni nič znano o kakem takem posvetovanju poslancev manjšine. Povsem resnično in opravičeno pripominja rečeni list: Kar se nas tiče, ne vemo ničesar. Ali naše mnenje bi bilo, da slovenski poslanci nimajo nobenega razloga, da bi delali kakke sklepe o tem vprašanju. Na večini deželnega zbora in ne na manjšini bremenil odgovornost za vzdrževanje konstitucionalnih form. Italijanska stranka mora iskati način, da se izbavi iz zagate in zopet vetopiti v deželni zbor. Slovanom ne treba, da bi si delali skrbi radi tega, čm j'm je večina ustvarila najugodnejšo situacijo.

Dogodki na Hrvaškem.

Dunajski »Information« priobčjuje dopis iz Zagreba o umirovljenju sekijskega načelnika za notranje stvari dra Svetislav Šumanovića. Kar se dostaje vzrokov, ki so dovedli do tega, za razmere v vladni sranki na Hrvaškem velekarakterističnega umirovljenja, se navedbe v »Information« popolnoma pokrivajo z onimi našega zagrebškega dopisnika. Tudi »Information« pravi, da so »sdravstveni oziri«, ki se od vladne strani potikajo v ospredje, največja laž, pesek v oči. Konfirmacijo izvajanju našega dopisnika pravi dopisnik v »Information«: »Šumanović je mož, ki ima svoje politično prepričanje in za to se ni podajal v Khuenov sistem«. Ali umirovljenje Šumanovićevo je po mnenju gorirečenega dopisnika simptomatično še v nekem drugem pogledu — snakom je, da vladna, takosvana »narodna stranka« ni več edina med seboj. To je postalo sedaj javna tajna. Izlasti da postaja neprijetno v njej tistim elementom, ki še niso izgubili vsake dotike z narodom. Dopisnik »Information« prišakuje od tega procesa razpadanja »narodne stranke« še marsikako presenečenje. Tako da se glasi, da Šumanović istopi iz narodne stranke in se pridruži arbski opciji. Srbi so bili doslej najzanesljivejši stebri vlade. Če pade ta opora, potem mora skoro psi tudi stranka. Volitve v sabor bodo na jesen: te prinesejo odločitev.

Vatikan in Kvirinal.

Kakor javljajo iz Rma, se je zelo opazilo, da so se katoliški člani rimskega municipalnega sveta z liberalnimi kolegi municipalija skupno podali v Panteon, kjer so na dan obletnice smrti kralja Humberta položili na njegov grob venec, čio, ki se je dogodil prvič. Ker se to ni zamoglo zgoditi breztihega dovoljenja Vatikana, se smatra to dejstvo kakor nov dokaz spravljivega mišljenja papeža Pija X. nasproti Kvirinalu.

Drobne politične vesti.

Nova predloga za ponemčevanje Poljakov. — Iz Berolina javljajo, da predloži pruska vlada v bodočem zasedanju pruskega deželnega zbora načrt zakona za nove kredite, ki bodo na razpolago naseljevalni komisiji v vzhodnih pokrajinah Pruske, kjer prebivajo Poljaki. (Nu, potem, kakor so se rasvijali in krepili Poljaki na Nemškem vzio vsem dosedanjim pritiskom, je opravičena nada, da vstrajnost in rodoljubje Poljakov ter njihova ljubezen do lastne krvi in lastnega jezika pomorejo istim, da srečno prebijejo tudi bodoče nemške bestijalizme).

Pokojni civilni agent Müller — mohamedanec? Turško-filski list »Le Rayon«, ki izhaja v Zemunu na francoskem jeziku, trdi, da je pokojni avstrijski civilni agent za Makedonijo, Müller, malo pred svojo smrtjo prestopil na mohamedansko vero. List javlja, da hoče objaviti o tem neko tozadevno pismo.

Papeževa misija v Dalmaciji in Istri. — O tej misiji piše zadavski »Narodni List«: Italijanske novine javljajo, da se v kratkem času nekaterim kardinalom kurije poverijo diplomatske misije za razne države, in da pride taka misija tudi v Dalmacijo in Istro. Kolko da je na tej vesti resnice, ne vemo, ker je treba še uradnega potrdila; n, mi jo že danes vsprejmemo z veseljem. Ako pridejo k nam rimska gospoda, bo to najboljša prilika, da jim se jasno in bistro predloži raspoloženje vsega naroda, izlasti kar se tiče vprašanja staroslovenske službe božje v naših cerkvah.

Domače vesti.

»Slovenski Narod«, »Slovenec« in pasji dnevi. Nastopili so pasji dnevi. Neznosna vročina, ki jej menda n'so vajeni tam v beli Ljubljani, razgrela je uredništvi obeh slovenskih svetovnih organov, ki šujeta na imeni »Slovenski Narod« in »Slovenec«, tako, da ni dvoma, da so njihju uredniki brezdvomno zelo — iritirani. Drugače ne bi pisali takih neslanosti, kakor jih pišejo te dni o »Edinosti«. Ako ne bi bili prepričani o tem, da dotični uredniki brezdvomno močno trpe pod efekti hude vročine, morali bi reči, da je to, kar pišejo o »Edinosti«, držna nezamrnost, falotarija, lumparija itd.

Tako trdi n. pr. »Narod« o nas, da smo se prodali »Lloyd« ter da smo v zvezi s policijo in celo z Venezianom ter da se bojimo napadati ju. V obče da ne pišemo več o škandaloznih tržaskih razmerah. Naj torej odgovorimo na to falotsko p'sarenje »Narodovo«, ker že to želi in nas izrecno pozivlja v to. »Narod« orpi vso svojo modrost o tukajšnjih škandaloznih razmerah iz nekega tukajšnjega lista, ki je bil že neštivilokrati obsojen radi pisave, kakoršajo »Narod« zahteva od nas. Zdi se, da »Narod« želi tudi nas videti v »kajhi« ter da se hudeje nad nami zato, ker mu nečemo napraviti tega veselja. Kar se tiče »Lloyda« bodi povedano »Narodu« enkrat za vselej, da se nismo nikdar bali napadati te družbe in da jo bomo vedno napadali, kadar bomo imeli dokazov za kakoršne si-bodi nepravilnosti. Sicer pa bodi povedano »Narodu«, da mi, ki smo baje podkupljeni od »Lloyda«, nismo bili nikdar na soarejah istega, pač pa da je bil že tam urednik lista, na katerega se sklicuje »Narod«, na kar je isti urednik ne le območnil o »Lloyd«, ampak celo na vse pratege hvalil predsednika »Lloyda«. Mi pa še nikdar nismo hvalili »Lloydove« uprave in ne njegovega predsednika.

Kar se tiče policije, vodili smo proti isti doledno vspen boj leta in leta, kateri boj nam je prinesel slovensko urađevanje in slovenske napise na vseh uradih policije, kar nas pa ni odvrnilo od tega, da smo ob vsaki priliki in tudi letce dvakrat omo napali policijo, ozioroma njene organe, kateri so se usodili žaliti našo narodnost in to obakrat z vspedom, ker dalo se je zadoščenje za dogodivše se žalje nje. »Slovenski Narod« nas obsiplje z očitaji ter nas pozivlje na »jasen in precizen odgovor«, zakaj nismo napadli policijskega ravnatelja Busicha, k oje prepovedal redarjem govoriti slovenski med seboj?!!

Tu smo takoj na uslugo »Slovenskemu Narodu« z odgovorom in pojasnilom. Da nismo napadli ravnatelja Busicha radi rečene prepovedi, je vzrok ta, da je to, kar je tržaski dopisnik sporočil »Slovenskemu Narodu« drsna izmišljotina. Mi smo

se nemudoma, ko se je bila raznesla govorica, po svojem absolutno zanesljivem zaupniku obrnili do kompetentnih oseb, ki so — redarji sami!! Naš zaupnik je poizvedoval med redarji na centrali in na treh inspektoratih. Povpraševal je redarje, ki so v obče poznani kakor pošteni Slovenci, a vsi so zatrjali s častno besedo in slovesno, da njim ni nič znano o kaki taki prepovedi!! Čudna prepoved to, o kateri nič ne vedo tisti, ki bi se jej morali pokoriti!! — In po taki decidirani izjavi najkompetentnejših oseb, ki smo jim morali verjeti, naj bi vendar napadali ravnatelja radi prepovedi, če prav bi vedeli, da te prepovedi v resnici ni?!! Proti takemu postopanju se vpenja čut lojalnosti, pa naj gra tudi za najhujega sovražnika našega. Sicer pa se lahko prepriča vsakdo sam. Naj le gre nekoliko po tržaskih ulicah in naj prisluškuje medsebojnim razgovorom redarjev, pa bo čul, kako slovenski redarji slovenski govora med seboj, brez razlike: bilo tudi na Corsu ali na Acquadottu.

Če bi pa to pojasnilo ne zadoščalo »Slovenskemu Narodu«, je pripravljen naš aupnik nastopiti se svojim in drugim imeni.

Kar se tiče Veneziana, smo istega veono napadali ter ga bomo tudi v bodoče, kadar bo nastopal proti naši narodnosti. In kdor se upa trditi, da tega ne delamo več, ko bi to morali, ta je naravnost drsen lažnjivec.

Isto velja »Slovencu«, ki crpi svojo modrost iz istega vira, in ki trdi, da je Venezian nič in huje nego tat, in ki zahteva od nas, naj mu tudi mi zalučamo to psovko v obraz. Lahko je »Slovenec« v ljubljanskem zavetju paradiirati s takimi frazami. Mi pa smo malo preblizo Veneziana, kateremu bi, ako bi nas tožil, ravno tako malo mogli dokazati tatvine, kakor »Slovenec«. Mi nimamo nikakih dokazov v roki, a poštem list ne piše takih obdolženj, če nima dokazov. Če jih pa ima »Slovenec«, kar na dau žujimi, saj mu tako velela dolžnost! Čudno pa se mora zdeti, kako da tisti vir, na katerega se sklicujeta »Narod« in »Slovenec« ne predloži svojih dokazov državnemu pravdnistvu!! Če Venezian ne toži vira, ki služi »Slovencu« in »Slovenskemu Narodu«, je ta okolnost irelevantna za nas. Odlično pa je za nas prepričanje, da nas bi tožil in da bi bili tudi obsojeni.

Naš list ne šteti narodnih nasprotnikov, kadar zasluđujejo, da se jih napada. A naš list je tudi resen in dostojen list, ki se ne poslužuje niti proti nasprotnikom nerednih sredstev. Taka sredstva so pa specifična in glavna moč omenjenih slovenskih dnevnikov, ki sta edina le tedaj, kadar udrihata po nas. Ker nas pa že pozivata oba ljubljanska dnevnika, naj napadamo Lloyd, Veneziana in policijo ravno sedaj, ko se njima zljubi, obračamo kol ter pozivljamo oba, naj nam navedeta konkretna fakta iz zadnjih časov, ki opravičujejo ostre napade proti cmenjenim ravno sedaj. Seveda se splošnimi prepisanimi frazami in z navadnimi zavjanji se ne bomo zadovoljevali. Ako tega ne storita, smatrat bomo morali, da s vsa sumničenja obeh listov proti nam navadna podlest, katere smo že vajeni od obeh strani, ali pa se nam utrdi prepričanje, da stojita oba lista pod uplivom — pasjih dni!

Klerikalizem v Istri. Ultraklerikalni in od znanih fanatičnih italijanskih svečnikov urejevani in pisani list »Avvenire« zmerja hrvaške rodoljube v Puli, da so šismatiki, apostati, ateisti in ne vemo še kaj. Ošita jim, da grdo pišejo o papežu, o škofih in o katoliški cerkvi sploh!

Tako oznašajo italijanski svečeniki naše rodoljube in Ljubljane doli pa se uprizarja gozja proti tem posledajim, češ, da so prodali klerikalizmu dušo in telo! Kako se vjema to? Tudi bodi zopet povedano na uho »Slovenskemu Narodu«, da gospodje svečeniki, ki tvorjo stranko »Avvenire« so glašajo narodno-politično in so tudi na občinskih volitvah šli v boj prav za tisto italijansko stranko, za katero so glasovali in agitirali varvanci »Slov. Naroda«!!

To stoji! Tega ne more utajiti nikdo! A iz tega izhaja, da rečeni varvanci le hrvaškega klerikalizma ne morejo, dočim z italijanskim klerikalizmom prav fletno izhajajo!! Po tem takem je to la boj proti hrvatstvu in ne proti klerikalizmu!!

Objektivnost c. k. namestništva v Gradcu, je naravnost divna, vredna, da bi jo poslali v kako razstavo raritet. Ko je

okrajni zastop v Ljutomeru stavljal v svoj letni račun dve preliminarne postavki, eno za ustanovo slovenske poljedelske šole, drugo za meščansko šolo — je namestništvo v Gradu hitro razveljavilo ta sklep. Sedaj pa je okrajni zastop v Laškem trgu dovolil 200 K za nemški schulverein, ali tega sklepa o. k. namestništvo v Gradu noče razveljaviti, da si je bil uležen protist proti takemu sklepu. To je že pristranost brez figovega peresa.

Kaj se Slovincu lahko v Ljubljani zgodi. Pod tem naslovom piše »Slovenec« od 4. t. m.: »Včeraj sta prišla dva Slovinci v Friedlovo gostilno v Gradišču. Zahtevala sta slovenski pijačo, a dobila nista nič, dočim se je ostalim nemškim gostom postreglo. Morala sta cediti iz gostilne, ne da bi dobila pijačo«.

Tako se godi v beli Ljubljani, središču Slovenije, odkoder bi nam hoteli od liberalne in klerikalne strani dajati lekcije, kako da se imamo braniti v Trstu proti italijanski premoči.

Ali je res Kaltenfeld — Mrzlo polje? »Slov. Narod« piše: »Imeli smo velike vaje med Postojano—Razdrtim in St. Petrom. Nekega dne dobi naša brigada ukaz, marširati proti jugo-zapadu, proti Nanosu. Naš domači polk je bil na desnem krilu in polkovnik pošlje za »pobočno« stražo nadporočnika M. v »mari« »Kaltenfeld«. Ta akoravno imajoč karto v rokah, je bil v gostem grmovju v isti okolici zgrešil pravo pot. Pride mu k sreči kmet okoličan nasproti, pa ga vpraša: »Slišite vi, kje je tukaj bližnja vas »Mrzlo polje«? Kmet se čistniku spodobno odkrije in malo nasmešniviše se reče: »Ja — gospod, te vasi pa tukaj nikjer ni!« Nadporočnik na to: »Kako je to: saj je tukaj na karti pisano: »Kaltenfeld« in to se pravi po kranjsko: »Mrzlo polje«?« »O ne gospod, tista vas se imenuje »Studenec« — (nasmež) polje«.

Poškodovane granate. Iz Pule poročajo: Na strelnih vajah topničarskega polka št. 5. so zasledili častnik, da se 50% granat iz let 1878, 1880 in 1889 ne izproži, frapneli iz istih letnikov so bili pa dobri. Streljanje so prekinili in preiskava je dokazala, da so granate poškodovane in da imajo tudi nezadostno smodnika. Granate iz najnovejega časa so dobre. Uredila se je stroga preiskava.

Razmere na postaji v Nabrežini. Z ozirom na notico, ki smo jo priobčili včeraj pod gorejšim naslovom, nam javlja naš nabrežniški dopisnik, da se mu je v naglici urisala pomota, ko je napisal »vozni list«, ker dotični uradnik ni hotel vsprejeti »tovornega lista« izpolnjenega v slovenskem jeziku.

Na vprašanje, ki smo je prejeli od enega g. zastopnikov mestnih pevskih društev v stvari petja na mrtvaških sprevedih, ne moremo odgovoriti drugemu, nego da se bile dotične vloge odposlane o. kr. redarstvenemu ravnanstvu in škofskemu ordinarijatu dne 3. marca t. l. in da (kolikor je znano nam) ni na dotične vloge odgovorila do danes ne ena, ne druga omenjenih oblastij. Naše mnenje je, da bi bili gospoda na redarstvenem in škofjskem uradu v dobi skoraj petih mesecev prav lahko rešili dotične vloge.

Mestna višja realka v Idriji. Ministerstvo za uk in bogočestje je ukazom z dne 5. julija t. l. št. 23.775 na prošnjo mestne občine idrijske privolilo, da se mestna višja realka v Idriji začetkom šolskega leta 1905/06. razširi v višjo realko in sicer tako, da se zaporedoma aktivirajo višji razredi. Ministerstvo je tudi odobrilo predloženi učni načrt, toda s izpremembo, da se slovenski učni jezik uvede le za tiste posamezne predmete višje realke, za katere so odobrene v slovenskem jeziku že spisane učne knjige, oziroma se le tedaj, ko se take knjige spisejo to pa iz razloga, ker se s pedagogično-didaktičnega stališča ne da opravičiti, da bi se na podlagi nemških knjig slovensko poučevalo. Sicer je pa ministerstvo našemu pripoznanju, da proti slovenskemu učnemu jeziku ni nobene zapreke.

Vipavska narodna čitalnica bo praznovala dne 8. septembra t. l. 40-letnico svojega obstanka. Vsa cenjena bratska društva ob bližni in daleč povabil je čitalniški odbor s posebnimi vabili na namenovano slavnost. — Več društev se je že odzvalo vabilu in se vdeležijo korporativno vipavskega narodnega praznika. — Ta dan bodo tekmovala razna pevska društva, manjkalo ne bodo tudi

švratih »Sokolov«, ki so že prijavili svojo sodelovanje. — Čitalniški odbor se trudi, da bo dovolj zabave za vse — staro in mlado.

Ker čas hiti in je slavnost blizu, opozarjajo se vsa bratska društva, ki bi se hotela vdeležiti iste in nastopiti na kateri koli način, da čimprej prijavijo čitalniškemu odboru svoj prihod in število vdeležnikov, da isti ukrene vse potrebno in pravočasno sestavi program, ki obeta biti veselesimiv.

Na »Mali Smaranci« torej vse v Vipavo!

Umrlijost v Trstu. Od nedelje 23. do sobote 29. julija je umrlo 47 m. žkih in 64 žensk, skupno 111 oseb, nasproti 107 v istem tednu m. n. leta.

Umrli je v Piranu mon. Dominik Bonifacio, častni kanonik stolnega kapitlja sv. Justa v starosti 86 let.

Pogreb dr. Kreka se bo vršil jutri ob enajstih dopoldne s južnega kolodvora v Ljubljani na pokopališče pri Sv. Kristofu.

Solnčarica. Vročina je zahtevala sopenovih žitov. Včeraj sta bila sadeta po solnčarici dva človeka. Prvi je bil neki neznanec, star kakih 30—35 let. Nášli so ga blizu nove železniške postaje pri svetilaiku. Zdravnik s solnčarice postaje ga je dal nemudoma prenesti v bolnišnico, a tam je revež umrl. Drugi je bil 30-letni težak Alojzij M. (priimka nismo mogli izvedeti natančno) stanujoči v ulici Ghega št. 17. Predpoldne je delal v svobodnej luki in tam ga je sadela solnčarica. Opoludne je še prišel sam domov, a na delo se ni mogel vrniti več. Pozneje so morali pozvati k njemu zdravnika se zdravniške postaje. Tudi tega je dal zdravnik takoj prenesti v bolnišnico, a revež je umrl mej potem. Truplo narečeno so prinesli potem v mrtvašnico pri sv. Justu.

Predvčerajšnjim je bil pa prenešen v bolnišnico, ker je bil sadet po solnčarici, 56 letni tovar Aleksander Frausn. Tudi ta je včeraj umrl.

Dva naidebna mladiča. — Včeraj predpoldne sta bila aretovana 14 letni Anton D. in 12-letni Karol M., stanujoča oba nekje v starem mestu. Ta dva malopridneža sta ubila šipo v vratih stanovanja gospe Angele udove Carletti v hiši št. 2 v ulici Sporavilla, in potem hotela iti skozi nastilo odprtino v isto stanovanje, da bi kaj pouzmala. Bila sta pa zasačena in — kakor rečeno — aretovana.

Društvene vesti in zabave.

Obletnica »Del. podpornega društva«. Kakor smo že opetovano javili, bo slavilo to društvo dne 13. t. m. svojo tradicionalno obletnico. Popoldanskemu delu s'arja bo nastopni vepored:

1. V. Parma: »Mladi vojaki«, koračnica godba. 2. Iv. pl. Zajc: »Sava delu«, mški zbor, pojejo pevci »Bratovščine sv. Cirila in Metoda« iz sv. Jakoba. 3. Majcen: »Slovenski svet«, venec, godba. 4. M. Brajša: »Koračnica«, mški zbor, poje »Slovensko pev. društvo«. 5. Iv. pl. Zajc: »Poputnica Kolac«, mški zbor, poje »Slov. pev. društvo«. 6. V. Parma: »Bovčev«, couplet iz Rokovnjačev, godba. 7. Bjelovarac: »Pjesma naša«, mški zbor, pojejo pevci »Bratovščine sv. Cirila in Metoda«. 8. Umetalni ognji. 9. Dvojak: »Čehov raj«, venec, godba. 10. I. Kosijančič: »Roženkrant nagel« in rožmarine, poje »Slov. pev. društvo«. 11. Umetalni ognji. 13. I. F. Svoboda: »Spavaj, spavaj!« mški zbor, pojejo pevci »Bratovščine sv. C. in M.« 13. Volarič: »Hrvatska davorija«, godba. 14. Umetalni ognji.

Svobodna zabava in ples.

Vsi v Sv. Križu na tombolo. Društvo za zavarovanje goveje živine v Sv. Križu pri Trstu je moralo letos vsled nesreč na goveji živini izplačati znatne svote. Da bi se društvo opomoglo, je odbor sklenil prirediti jutri dne 6. avgusta popoldne javno tombolo, po kateri bo tudi ples. Kakor se sliši, je pričakovati obilne vdeležbe naših okoličanov in tržaških Slovencev. Za dobro porrežbo in izvrstno kapljico je odbor tudi prekrbel.

Jutri k sv. Ivanu! Opozarjamo naše občinstvo na jutrajšnjo predstavo, ki se bo vršila ob 6. uri popoldne v »Narodnem Domu« pri Sv. Ivanu, in ki jo priredijo slovenski umetniki iz Ljubljane.

Vspored predstave smo priobčili že včeraj.

Narodne pesmi bosta peli g.čni Vida Kočvar in Marica Kosinora in ne gospa Danilova, kakor je bilo javljeno. Igre ki ju v nedeljo predstavijo so najboljše in repertoira ki so ga imeli slovenski umetniki na svoji turneji in v katerih sta gospa Danilova in g. Danilo žela najlepše vspehe. Mlada subretka g.ča Vida Kočvar, katero že poznamo ima najlepšo bodočnost. Prednašanje njenih pevskih točk in kupletov je dovršeno.

Uverjeni smo, da bomo imeli isreden vžitek.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.
Spopad ob reki Tumen neizogiben.

TOKIO 4. Glasom semkaj dospeloga poročila, se naprej potanjene ruske spredaje straže južno od reke Tumen rahajajo za streljaj puške oddaljene od naših čet. Smatra se, da je spopad obeh strank v bližnjem času neizogiben.

Baron Gautsch.

DUNAJ 4. Ministerski predsednik baron Gautsch se v ponedeljek popoldne poda v Italijo. V ponedeljek ga cesar vsprejma v avdienci.

Govorice o papeževi bolezni neosnovane.

RIM 4. »Agenzia Stefani« poroča, da so govorce, da je papež težko obolen, neosnovane. Dr. Laponi je izjavil, da je sv. Ožeta v sredo lahko nspadel protin, ki je pa popolnoma izginil. Papež je danes vsprejel mnogo oseb, ki so mu čestitale povodom druge obletnice njegove izvolitve papežem. Nato je vsprejel skupino kakih 40 inosmov.

Koledar in vreme. Danes: Marija devica snežna. — Jutri: Spremenenje Krista; Dobrovit; Vlastica. — Temperatura: ob 2. uri popoldne +31° Celsiusa. Vreme: lepo, vroče.

Trgovina.

Borsna poročila dne 4. avgusta
Tržaška borza.
Napoleon K 19.12 — 19.15 — angleški lire K — do — London kratok termin K 240.10 — 240.50
Francoska K 95.45 — 95.65 Italija K 95.45 — 95.65
italijanski bankovci K — — — — —
117.20 — 117.50, nemški bankovci — — — — —
avstrijska enotna rentna K 100.40 100.80 ograd
krona rentna K 96.80 97 — — — — —
— — — — — kreditne akcije K 96.6 — 96.8
državne telegrafne K 67.1 — 74. — — — — —
88 — 90 — Lloydovke akcije 735 — 7.0 —
Srečka: Tisa K 338.50 — 342.50 kredn K 482.50
do 492.50 Boden kredit 1000 K 406. — 313. —
denkredit 1889 K 306.75 313.75 turške K 141. —
do 143. — Srbake — — — — —

Dunajska borza ob 2. uri pop.
včeraj danes
Državni de g v papirju 101.20 101.15
» » » » » 101.15 101.05
Avstrijska » » » » » 119.35 119.35
» » » » » 100.60 101.60
Avst. investic. ska rentna 3 1/2 % 92.90 92.90
Ogrska rentna v zlatu 4 % 116.15 115.10
» » » » » 96.75 96.70
» » » » » 87.35 87.35
Akcie nacionalne banke 1632. — 1632. —
Kreditne akcije 665. — 665.50
London, 10 Lstr. 240.07 1/2 240.05
100 državnih mark 117.27 1/2 117.30
20 mark 23.47 23.47
20 frankov 19.10 19.10
100 ital. lir 95.50 95.50
Cesarski cekini 11.30 11.30

Parizka in londonska borza.
Pariz (Sklep.) — Francoska rentna 93.50,
italijanska rentna 105.10, španski exterior 91.02,
akcije otomanske banke 594. — Menjice na London 251.50.

Pariz (Sklep.) Avstrijske državne tele —
— Lombardi 93. — unificirana turška rentna 90.10
avstrijska zlatna rentna 101.35, ogrska 4 1/2 % zlatna
rentna 97.45, Landerbank 482 — — — — —
132.50 parizska banka 1332, italijanska merid-
jionalne akcije — — — — — akcije avst. zlatu 16.67, Nepravilna.
London (Sklep.) Konsolidirane avst. 90 1/2 %
Lombardi 3 1/2 % srebro 27 1/2 %, španska rentna 10 1/2 %, i-
lijanska rentna 104 1/2 %, tržni diskont, 1 1/2 %, — — — — —
Dunaju — — — — — Mlačna.

Tržna poročila 4. avgusta
Budimpešta. Pšenica za okt. K 16.31 do
K 16.36; rž za okt. K 13.12 do K 13.14; oves za okt.
od K 11.94 do K 11.96; koruza za avg. K 15. — do K 16.02.
Pšenica: ponudbe in povpraševanje zboljšano,
tendenco trdna. Prodaja 32.000 met. stotov, za 10 do
15 stot. višje. Koruza in rž za 10 do 15 stot. višje.
Druga žita trdna. Vreme: v oče.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good av-
rage za tek. mesec po 50 kg 48. — frk. za sept.
48. 1/2.

New-York. (Otvor.) Kava Rio za bodočo
dobavo. Stalno, nespremenjeno. Prodaja: 7000 vreč.
Hamburg. (Sklep.) Kava Santos za avg. 40. 1/2
average za september 39 1/2, za dec. 39 1/2, za marec
40. 1/2, za maj 40 1/2 — Stalno. — Kava Rio
navadna loco 39—40 navadna reala 41—43 navadna
dob. 44—45

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za avgust 21.20,
za september 20.65, za oktober 18.65, za november
18.25, za december 18.35. Vzdržano. Vreme: lepo.

Sladkor tozemeski Centrifugal 5 promn. sled.
K 74. — do 7. —, za maj-avgust K 73. — do 7.50
C ncasé in Melisid promptno K 74. — 75, za juli-
avgust K 74. — do 75. —

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2. St.
Stalno.

Pariz. Bž za tekoči mesec 15 — — — za
sept. 15.25 za sept.-december 15.40 za nov.-febru-
var 15.50 (mirno). — cenenica za tekoči m-
sec 23.30, za sept. 22.5 za september december
22.80 za nov. februar 23.05 (stalno). Moka za te-
koči mesec 30.40, za sept. 30.40 za sept.-december
30.40, za nov.-februar 30.65 (trdno). — Ropično
olje za tekoči mesec 50 1/2, za sept. 50 1/2,
za september-december 50 1/2, za januar-april 50 1/2,
(mirno). Spirit za tekoči mesec 47 1/2, za sept. 45 1/2,
za september-december 40. 3/4, za januar-april 37 1/2,
(mlačno). — Sladkor surov 88 1/2 nov. 23 1/2 — 23 1/2,
(trdno) cel za tekoči mesec 27 1/2, za sept. 27 1/2, za
oktober-januar 27 1/2, za januar-april 28 1/2, (trdno)
rafinira 63 1/2 — 64. — Vreme: d.ž.

Listnica uredništva.

G. F. F.: Radi Vašega vprašanja smo
se obrnili do našega dotičnega dopisnika za
pojasnilo.

Zahvala.

Blagorodni gospod dr. Viktor Gregorič,
o. kr. zdravnik v Sežani, je povodom bolezni
in smrti našega nepozabnega brata, in strica,
oziroma vsake č. gospoda Valentina Klinar-ja
ekspozita v Dutovljah, stal mu z neopisljivo
požrtvovalnostjo ob strani in je njemu, kakor
nam, izkazal toliko ljubeznjivosti in dobrot,
da se mu ne moremo za iste dovolj dostojno
zahvaliti. — Naj blagohotno vsprejme tem
potom našo najudanejšo in najiskrenejšo za-
hvalo. — Bodi mu tem potom zagotovilo naše
brezmejnje hvaležnosti, ker bi njegove požrtvo-
valnosti z drugim ne mogli dovolj povrniti.

DUTOVLJE, dne 2. avg. 1905.

Rodbine:
Klinar-jeve, Šolar, Fister in Šušteršič.

Prodajalnica ur

Anton Bucker
TRST - Barriera vecchia 19 - TRST.

Velik izbor zepnih, srebrnih in zlatih ur.
Zidne ure. — Budilnice od gold. 1.50.
Prodaja tudi na obroke.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8
ima veliko zalogo
mrtvaških predmetov
za otroke in odrasčene.

Venci
od porcelana in biservov vezanih z me-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisli.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.
Najnižje konkurenčne cene.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po
posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo
zalogo pohištva
prej ANTON ČERNIGOJ

Via dei Rettori št. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Pohištvo izdeluje se solidno, trpečno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega
v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.
Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Hiša z dvema sobama, dvema kuhinjama, eno malo sobico in kletjo, z lepim vrtom in vodnjakom, je na prodaj v zgornjem Rojanu h. št. 139.

V najem se oddati 2 stanovanji, eno z 2 sobama, sobico in kuhinjo, drugo pa z 2 sobama in hlevom. — Naslov pri »Edinosti«.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vsaki velikosti od 5—70 hektolitrov prodaja po jako zmernih cenah tvrdka Alex. Breyer i sinovi, Krizevac.

Mladenič dobre rodbine (kristjan) 18 do 25 let star, vešč slovenskega, ital in nemškega jezika z lepo pisavo se takoj stalno sprejme za pisarniška dela. Plača primerna zmernosti. Ponudbe pod »O. T. 2« na upravo lista »Edinost«.

Hišica s 4 prostori (2 sobi parketirani), malim vrtom in vodnjakom se proda za gl. 3300. Dobri plačilni pogoji. Naslov se izve v »Gostilni Trošt« nad rojansko cerkvijo.

Gostilna združena zalogo dalmatinskega vina se proda. Obrniti do Babini Caffè stela polare, piazza nuova.

Gostilna v bližini mesta s hišo vred in bogatim inventarjem je na prodaj. Pri hiši je velik vrt in lep razgled. — Hiša obstoji iz 1 dvorane, 3 sob, 1 sobice, 1 kuhinjo, 1 podzemsko kletjo z 2 uhodi, ter 3 malimi prostori za shrambo. — V vrtu je igrišče za kroglice. Voda, plin. Hiša z gostilno nese na leto K 7200, ter se proda za K 32.000. — Obrniti se do Babini Caffè stela polare, piazza nuova.

Program:

Jutri (nedelja) od 2. do 8. ure zvečer javni ljudski ples (šagra) v Škorklji (na stari openski cesti nad Rojanom) ob 8. uri zvečer odhod z godbo na čelu v »Gostilni Trošt«. **V ponedeljek** od 5. do 10. ure zvečer javni ljudski ples na podovih v »Gostilno Trošt« nad rojansko cerkvijo.

Izvrsten sir! Podnanaška mlekarica in sirarska zadruga s sedežem v Hruševju ima v zalogi obilo dobrega vležanega sira katerega oddaja po 1 K 44 st. kg. Kdor hoče torej imeti dober sir, naroči naj si ga pri imenovani zadrugi.

Št. 1370.

Razglas.

Kupi se 2 vagona neugašenega, oziroma 4 vagone ugašenega apna postavno frankovano na železniško postajo Herpelje-Kozina. — Ponudbe na občinsko glavarstvo Materija.

Obč. glavar:

KASTELIC.

Doge za parkete hrastove ali jelove prve vrste prodaja pod jamstvom po tovarniški ceni. **Zaloga lesa - Miclauz** ulica Fonderia št. 7

Drogerija

GUSTAV MARCO ulica Giulia št. 20. Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd. **Zaloga šip in steklenin.**

Dr. I. Färber

— štabni zdravnik v Gorici — zapisoval je vselej z najboljšim uspehom osebam, katere so že dlje boleale na živcih

Železnato vino

G. PICCOLIJA, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Polliterska steklenica velja 2 kroni in se vnanja naročila točno izvrše.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili. Vaak član ima po preteku petih let pravo do dividende.

MALA OZNANILA

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternele v ulici Giulia št. 76 je videti vsakovrstne jestvine kakor: kava, riž, testenine, napeljske, sielok, turščeno in belo moko, naravno maslo, sveče, milo, jedilno olje prve vrste po 38 novč. — **Blago vedno sveže.**

Svoji k svojim! Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premaga in drugo razno kurjavo ter petrolej. Pošiljanje na dom. **Josip Muha**, ul. Cavana (uhod ulica Cavazzani št. 3).

NOVO PEKARNO IN SLADČIČARNO pri Sv. Jakobu, letna ulica 12 (strava št. 50). Vedno svež kruh. Pošiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Postrežba točna. **Benedikt Suban**

Fran Macorig trgovina z jestvinami ul. Barriera vecchia 38 Zaloga sladkorja, kave, riža, raznega žita, moke in otrobov. Vino v buteljkah, mineralna voda. Specijaliteta tu inoz. testenine, surovo in kuhano maslo.

Tomasoni Ulisse Trst slikar-dekorater. Sprejema delo na deželi. Dekoracije sob s papirjem. Slikanje sob in naplavor v vseh slogih in na vse načine. Ponarejen les in marmor. Barvanje pohištva, podov itd. Vse po zmernih cenah, točno in hitro. — Delavnica: ulica Igo Faccolo št. 19.

Iv. Kopač svečar v Gorici priporoča priznano najboljšo in najcenejšo **voščene sveče** Cenik brezplačno in franko.

Prodajalnica jestvin založeno z vedno svežim blagom I. vrste kakor: kavo vseh vrst, sladkorja, olja, mila, kisa, testenin, moke, otrobov itd. priporoča svojim rojakom udani **Počkaj Ivan** ul. PETRONIO 2 (vogal ul. S. F.

MIRODILNICA Henrik Bonetta ul. Carradori 18 (vogal Geppa) Specijaliteta navadnih in medicinskih drog, barv, pokostj, lakov, čepič, čepičev, navadnega in parfumnega mila, petroleja, spirita (česte) za goriti. — Barvilo za čiščenje vina. **Nizke cene.** Prodaja na debelo in drobno

— Nova zaloga — oves in sena na debelo in drobno M. vd. Zerquench ul. Pierluigi di Palestrina (prej ul. delle Acque) vogal ul. Coroneo.

Tovarna kisa Bruschina & Hrovath Trst - Riva Grumula 6 **Zaloga vinskega kisa in specialnih kisov.** Konkurenčne cene.

Guerino Marcon ulica Tivarnella št. 3 Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. **Pošiljanje na dom.** Telefon št. 1664.

F. Pertot urar TRST - ul. Poste nuove št. 9 priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavenes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Prva trž. brusilnica — na električno moč **Gualtiero Cozzio** Passo S. Giovanni št. 2 (vogal ulice Torrente nasproti kavarni Chiozza izvršuje vsakovrstno brušenje in poliranje. Ima tudi v zalogi vsakovrstne nože itd.

Jvan Jančar tehn. konces. zobozdravnik TRST ul. Torrente 32 II. n. Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah. **Cene zmerno.** Sprejema od 8—6 pop.

Nova prodajalnica Romolo Perini zlatar in droguljar Via del Rivo 26 Sprejema poprave, kupuje zlato, srebrno in juvelo. Popravlja ure na jamstvo.

Trgovina z manufakturnim blagom **ANTON SANZIN** pok. Frana - Barriera vecchia 11. Veliki dohod satena, perkala, batista, pikeja in odfra. — Blago za ženske oblike, platene spodnje srajce, moderci, drobnarije. — Bele in barvane srajce za moške, ovrtniki, zapetniki; kravate in potrebščina za delavce. **Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.**

Utemeljen 1899,

Pod državnim nadzorom.

Prvi zagrebački

Vojno-pripravni zavod

Škola i internat: Berislavićeva ulica št. 12, I. kat.

Ovaj prokušani zavod za naobrazbu jednogodišnjih dobrovoljaca aspiranta olvara 1. rujna t. g. 6 mjesecni zimski glavni tečaj Doba 16—20 godina.

Tom institucijom, koja je za mladež od osobite vrijednosti, mogu mladići, koji ma s kog razloga svoje nauke dovršiti nisu, bez obzira na predznanje ne samo steć pravo jedno godišnjih dobrovoljaca, nego i u građanskom staležu osigurati društveni položaj, kao što polučiti i častnički čin. — Sve ove stećevine postale su u naobraženijim krugovima upravo prijekom potrebom, da čovjek u socijalnom životu nešto zastupati može. — Dosadnji sjajni uspjesi savjestne obuke pružaju svakome najsigurnije jamstvo.

U internatu za oda: podpuna obskrba uz vojničko strogo uredjenje i zapt. — U svršenom školskom tečaju polučili su vsposobljenje za jednogodišnje dobrovoljce: Klor Vilim iz Beča; Pauletič Ivan iz Pulja; Pavlovič Anté — Križpolja; Murecker Ivan — Luttenberga; Stephan Friedrich — Völkendorfa; Barković Nikola — Friga; Dobrila Marijan — Drage; Broz Mijo — Radoboj; Nitsch Vilim — Beča; Krkljuš Rudolf — Zagreba; Holzmann Theodor — Beča; Schiek Maks — Zagreba; Sentinella Antun — Trogira; Banac Ivan — Dubrovnika; Haag Adolf i Wohl Antun — Beča. — **Pobliže upute, kao što i program sa popisom učeniaka, koji su ispite položili, daje na zahtjev besplatno** Upis dnevno.

ravnateljstvo zavoda.

Narodni kolek je vdbiti pri upravi „Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZARTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Jržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poročtvom.

Piazza Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. **Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam.** Vlaga se lahko po 1 krono. **Posejila daja samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjice po 6%, na zastave po 5 1/2%.** **Uradne ure:** od 9—12. dopoldne in od 3—4. popoldne. **Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah.** — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt. **Ima najmodernejše uredje varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.** **Polno hranilniški račun 818.004.**

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159/57 K. **Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakoslovo slovensko-narodno upravo.** **Vsa pogajanja daje:** **Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12**

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje. **ORDINIRA** od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

Stavbinski materijal

kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence, pri tvrdki

Belli & Corsi

ulica Economo št. 12 (stari mlin).

10.000 parov obuvala

4 pare čevljev za samo K 5-20 prodaja radi nakupa velike množine toliko časa, dokler traja zaloga in sicer 1 par čevljev za gospode, 1 par čevljev za dame, ru-javih ali od črnega usnja z močnim podkovanim podplatom, najnovije mode in 1 par možkih in 1 par ženskih modnih čevljev, elegantno napravljenih ter lahki za nositi. Vsi 4 pari le K 5 20 — Pri naročbi zadostuje dolgot stopala. Pošilja po povzetju. — Izvoz obuvala **SPINGARN, Krakav 64.** — Zamena dovoljena ali denar nazaj, tedaj rizik izključen.

ANTON SKERL

mehanik, zapriseženi zvedeneo.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“.

Napeljava in zaloga električnih zvorčkov. Izključna prodaja gramofonov, zvonofonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. **Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.** **TELEFON št. 1734.**

Pekarna in sladličarna z lastno tovarno biškotov

Fran Lampe

TRST - ulica Molin Grande št. 32 - TRST

3 krat na dan svež kruh, raznovrstne moke prvih ogrskih mlinov, fine vina v buteljkah, sladčice itd. Sprejema naročbe za sladčice.

Na Proseku

priporoča svojo

mirodilnico

ki je preskrbljena z vsem v to strko spadajočim blagom. — Nadalje se nahaja v zalogi železo, šipe in žebli.

JOSIP ŽIGON, mirodilničar.

Svetko Hanibal Škerl

trgovec pri Sv. Ivanu

priporoča svojo dobroznano

prodajalnico

jestvin in pekarno ter lastno izdelane biškote.

Vedno sveže blago. Cene zmerno.

Posebno priporoča kruh, koji tudi pošilja brezplačno na dom.

Alojz Cian & A. Visintini

naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico

Alla Città di Trieste

v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).

Tam se vdbiva velika zaloga izgotovljenih oblek za odrasle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednejše novosti.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrístne zaveme.